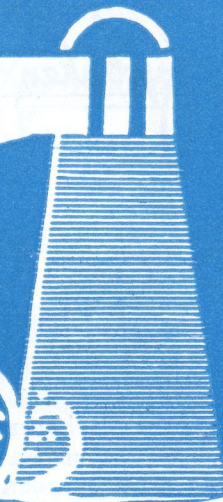

Kyrbåken

N:r 7
1945

Pris
20 öre

Aktuellt:

Studiearbetet börjar Sid. 3

Boksidor Sid. 4—11

Valet i Ånge Sid. 15

En veteran berättar Sid. 19

Av MAURITZ STERNER

VANDRINGEN OCH MÅLET

Vi bygga för kommande tider,
för ofödda släktens väl,
vi kämpa för lyckan på jorden,
för ljus åt var människosjäl,
och där vi höja vår fana,
och där våra tankar slå rot,
där röjes ett hinder ur vägen
för stapplande människofot.

Mot solglänsta höjder går färden,
om också vår vandring är svår,
och en gång från krönet däruppe
vår fana mot himmelen slår.
Ja högre vi stiga, dess längre
de spanande blickarna nå;
inunder oss dimmornas töcken
men över oss himmelens blå!

Hör dånet av växande skaror,
som tröttnat på dimma och kvalm!
Det klingar från hoppfyllda hjärtan
en livsmodets jublande psalm.
Den griper och eldar de många,
som tråna mot frihet och ljus,
det flammande härropet ljuder
så mäktigt som bränningars brus.

Kolonnerna tätna. — Framåt då
på vägen mot framtidens land!
Framåt då med stål uti viljan,
med hjärtan och kinder i brand!
Vår kamp är för gryende tider,
vår kamp är mot mörker och flärd,
vårt mål är att föra vårt släkte
till lyckans och kunskapens värld.

Ur DIKTER I URVAL

Fyrbåken

SÅ GÖR man en quisling

Möjligen kan rubriken ovan förläda en och annan att tro att vår avsikt är den att befördra ett recept på utbildning av de högeligen föraktliga varelser, som fått sitt namn från den norske överquislingen. Vi skall i så fall snarligen ta var och en ur denna villfarelse. Säkert är vi alltför obevandrad i tankarnas värld för att kunna utfundera något dylikt och därjämte torde utrymmet i denna tidning spela en viss roll. Snarare får vi nöja oss med ett par högst lekmanamässiga funderingar framsprungna under trycket av den överväldigande föräderiprocessen i Norge.

Ärligt talat så ansåg vi nog var och en för något år sedan att den norske nyordnaren skulle bli om inte skönare, så dock avsevärt ändamålsenligare om han bleve ett huvudkortare. I vår demokratiska humanism överfölls vi av ganska bloddrypande funderingar stundom, funderingar som vi ännu för ytterligare ett par år sedan skulle ha ryst åt.

Förvisso är vi lika säkert inte ensamma om att kunna konstatera att vårt inre åter en smula svängt — och detta åter mot vår ursprungliga inställning. Det betyder inte på något sätt att vi funnit vederbörandes rysliga handlingar under fem år predestinera till en humanare bestraffning. Däremot är det så att den

FOLKRÖRELSEARKIVET
I VÄSTERNORRLAND

H Ö S T E N . . .

på en stabil och imponerande rättsgrund och med en strålende intelligens och vilja till rättvisa, allvarligt (så när som på ett par skorrande ironiska inpass från åklagarsidan) och grundligt genomförda rättegång som "Ibsens och Björnsons släkting" fått genomgå och som ändat med dödsdom blottat tidigare oanade ingredienser i anrättningen.

Rättegången har haft en hel del att förtälja om hur det tillgår att tillverka en quisling, men att det återstår mycket att klarlägga framgår av den utomordentligt skicklige försvarsadvokaten Berghs försvarstal. Problemet ompspanner vidsträckta

komplex av frågor av psykologisk, social och sociologisk karaktär. Det är snarast därför man önskar — trots allt — att dödsstraffet inte återinförts i nordiskt rättsbruk. Rättegången har inte klarlagt en bråkdel av allt detta som borde lösas och som förvisso måste lösas för framtida välfärds skull. Quisling är prototypen för den förunderliga skara som sedan inrangerats under denna föga hedrande beteckning. Hans invecklade problem är i mycket quislingarnas problem. Allt det som lett till hans vidunderliga förbrytelser, vars förskräckliga omfång han knappast tycks medveten om själv, åter-

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Red. och ansv. utgivare:

H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokontonummer 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1945

2281

K. H. Thorvaldsons Måleriaffär

VIVSTAVARV — Tel. 7134 — REKOMMENDERAS.

Studiesäsongen börjar

Det var med odelad tillfredsställelse jag läste nr 6 av Fyrbåken och tog del av Skön-Alnö kretsloges plan för fredsoffensiven. Vad som framförallt glädde mig var det stora utrymme studiearbetet fått i arbetsplanen.

Vi vet ju alla hur liten plats studiearbetet haft i kretslogernas verksamhet. Något eller kanske några undantag har funnits, men i allmänhet har vår kanske viktigaste arbetsgren skjutits litet på sidan om; i de flesta fall har några få speciellt intresserade ordenssyskon ensamma fått ordna med studiefrågorna ute i logerna. Dessa intresserade har också arbetat och agiterat, uppmuntrat och ibland rent av uppfordrat medlemmarna att vara med i studiecirkelverksamheten. Ofta har de rönt mycket liten förståelse. Den heliga

finns förmodligen till vissa delar även hos de övriga.

Det är inte vår avsikt — som vi redan antytt — och knappast heller görligt att här utreda några av hithörande problem. Vi skall nöja oss med att observera huruvida då bagatelliserade företeelser nu utsvävt att bli saker av avgörande betydelse. Vi kan konstatera hur små obetydliga yttranden eller händelser kunnat spela in i människors utveckling. Hur sådd vind kan bli dåmande storm. Farlig förödande storm. Vi kunna se hur den känsliga nålen i det instrument som kallas människans själ kan göra utslag mycket lätt åt det ena, men lika lätt åt det andra hållet.

Förmodligen förefaller det en smula långsökt att vi skulle kunna erbjuda något motgift som skulle förstås stoppa sådana vidriga tankarnas irrfärder som det här är fråga om. Men så är det onekligen. Det ligger i demokratins och kanske främst i en av de demokratiskt mest fullkomnade institutionernas, Godtemplarordens, makt detta. En av dess främsta och största uppgifter är att leda in våra tankar i sunda banor. Banor där äventyren finnas i kunskapens rike och där vår strävan är att göra den här världen drägligare för våra medmänniskor och för oss själva. Och framförallt banor där småvägarna blockerats av demokrati, humanism och godhet. Vi kunna med de erfarenheter världen så dyrköpt skaffat sig i åtskilliga stycken, om inte förhindra så dock försvåra en framtida "produktion" av quislingar.

eld, som kännetecknar dem som på allvar gripits av det fria och frivilliga studiearbetet, har kanske i något fall dämpats ned, då svårigheterna genom åren blivit allt för stora, men jag har den erfarenheten att den aldrig kan helt släckas. Så är det inom IOGT, och så är det i ännu högre grad inom ABF. Så är det nog också inom vilket annat studieförbund som helst. Vad det nu speciellt gäller vår Ordens studiearbete, har ibland nya lågor kunnat tändas och hjälp i arbetet erhållas, men de stora insatserna från loger och kretsloger för att underhålla elden har, som förut sagts, inte gjorts på det sätt som erfordrats.

Därför är det med synnerlig glädje jag konstaterar initiativet från kretsledningen i Skön-Alnö. Det är inte endast i egenskap av distriktsstudieledare som jag anmäler min tillfredsställelse. I lika hög grad är det som deltagare i det frivilliga studiearbetet sedan mitten av 1920-talet. Jag vet av egen erfarenhet att en central hjälp med planering och organisation av studiearbetet betyder mycket. Inte minst har den betydelse som sporre för dem som tidigare och alljämt i egenskap av studieledare eller som medlemmar deltar i studiearbetet i logerna.

En annan sak, som jag önskar peka på i detta sammanhang, är det förödöme Sköns-Alnö kretsloges initiativ blir för andra kretsloger. Då jag tidigare många gånger deklarerat min egen inställning till kretslogernas organisation av studiearbetet, vill jag denna gång endast understryka, att den väg, som Njurunda kretsloge redan för flera år sedan slog in på och som nu beträffas av Skön-Alnö, är den enda riktiga, om man vill ha ett ordentligt resultat av arbetet.

Instruktionslitteratur.

I övrigt ber jag att till alla kretsloger och till alla studieledare få rekommendera den instruktion för kretsstudie-

ledare, som utgivits av Godtemplarordens riksstudieledning och vilken kan rekvireras från centralexpeditionen i Stockholm. Därjämte har Godtemplarordens studiebroshyr Vårt studiearbete en mängd råd och anvisningar att ge alla som sysslar med studiearbetet i loger och kretsloger. Utom dessa smärre skrifter finns numera en verkligt fin sak för allt studiefolk, nämligen Justus Elgeskogs Folkkrörelserna studiehandbok, utgiven på Folkets i Bilds förlag. Om denna kan läsas på annan plats i detta nummer.

Nu är tid att sätta igång.

Vad jag egentligen syftar till med denna lilla artikel är naturligtvis det jag vanligen brukar komma med på hösten, när studiesäsongen börjar. Kort sagt: jag vill erinra alla om att nu är tid att sätta igång studieverksamheten i loger och kretsloger. Logerråd och kretsråd samt studieledare bör ta upp frågan till behandling och göra en ordentlig planering, se till att studieledare och cirkeledare finnas och överhuvud taget försöka göra studiearbetet till vad det egentligen bör vara inom vår Orden: den grundsten varpå hela vår verksamhet vilar.

Möjligheter att få anslag.

Numera behöver det inte heller vara något större ekonomiskt problem att hålla studiearbetet i gång. Landstinget lämnar bidrag med kr. 20:— per cirkel, som haft minst denna summa i utgifter och i övrigt uppfyller vissa andra fordringar. En cirkel måste bl. a. ha bedrivit verkligt studiearbete med minst fem arbetsmanträden, den bör också ha minst fem medlemmar. I utgiftssumman för cirklarna får utgifter för hyra, bränsle och lyse inräknas, och sådana utgifter har naturligtvis praktiskt taget varje cirkel, fastän de många gånger utgått som något inte bokfört anslag från loge eller byggnadsförening.

Forts. å sid. 16.

Rupert Bonnströms Måleriaffär

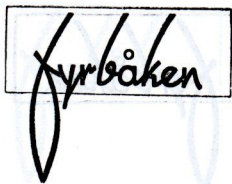
Fredsgatan 8

SUNDSVALL

Utför alla slag av måleriarbeten
till humana priser

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703

PROST I ÅNGERMANLAND

vederlade Olof Rudbecks "Atlant och Manhem"

Våra kära förfäder har ofta berett sina stackars efterkommande mycken och krånglig tankemöda. De har framställt små gåtor! Förmodligen har det väl inte skett i medveten avsikt att göra tillvaron mera invecklad och svårbegriplig än den i verkligheten är, även om man onekligen tycker sig se vederbörande bifoga sitt yttrande eller sin berättelse ett litet elakt leende och ett: "Se där käre ättling, där har du att fundera på en stund". Och vi fundera och vi ha funderat i årtusenden och vi ha tyckt oss finna lösningen och någon annan av våra medmänniskor ha slagit sönder det hela igen, varefter vi har fått börja från början.

Tänk exempelvis om författaren till Krönikeboken hade haft den stora vänligheten att omtala — när han nu enviatsats med att berätta om Tarsis, det är det samma som grekernas Tartessos — även var denna förunderliga stad legat. Denna stad, som hade en sådan rikedom, ett sådant vackert tempel, vars skepp voro så förnämliga och vars innevänare använde sig av ett eget skriftspråk. Eller när bibeln berättar om Josafats färd till det mäktiga guldlandet Ofir, varför talade den inte samtidigt om var detta Ofir låg. Detta Ofir, som Krönikeboken också berättar om: "Och Huram sände genom sina tjänare till honom skepp och sjökunnigt skeppsfolk och de foro med Salomos tjänare till Ofir och hämtade 450 centner guld, vilket de förde till Fing Salomo . . ."

För att nu inte tala om Platon, filosofen! Förmodligen har han väl med ett förnöjt mysande berättat den historien otaliga gånger för Olympens gudar. Den hur han en gång i en av sina mästerliga dialoger lät filosofen Kritias berätta om Atlantis. Den väldiga ön bortom Herakles' stoder, vilken under ett enda fruktansvärt dygn försvann i havets djup. Visserligen omtalade han alltså att At-

"Men längre fram i tiden uppstod förskräckliga jordbävningar och översvämningar och under ett enda fruktansvärt dygn sjönk hela er krigsmakt ned i jorden och ön Atlantis sjönk i havet och försvann. . ."

Platon.

"I det sjätte året Kan, den II Muluk i månaden Zac ägde fruktansvärda jordbävningar rum, vilka varade utan uppehåll till den 13 Chuen. Det på slamvulkaner rika landet Mu föll offer härför: Tvenne gånger lyftes det upp och försvann sedan under natten . . ."

Gammalt Troano-manuskript.

lantis låg bortom Herakles' stoder, vilket vi brukar kalla Gibraltar sund. Han t. o. m. omtalade att man från Atlantis lätt kunde bege sig till de där bortom belägna öarna och ytterligare över det stora havet till det stora fastlandet på andra sidan.

Sällan har väl så mycken lärd möda soffrats på ett problem som detta, Atlantis. Hundrade och åter hundrade ha grubblat över det sedan Platon för mer än två årtusenden sedan begav sig till gudarnas boning. Filosofer, kyrkofäder, drömmare, naturvetenskapare av alla modeller, lärda professorer i alla världsdelar, journalister, författare, fantaster ha grubblat, tvistat, duellerat, ställt hypoteser och byggt upp fyndiga teorier om Atlantis "existensproblem". Mer eller mindre fyndiga och mer eller mindre fantastiska. Snart sagt allt upptänkligt inom mänsklig kultur har kommit med i diskussionen på ett eller annat hörn. Snart sagt alla mänskliga upptäckter ha använts i bevisföringen. Men något definitivt och slutgiltigt resultat har man aldrig lyckats komma till. Alltid är det någon liten "obetydlig" detalj som saknas i beviskedjan.

Geografer och historiker ha grävt fram lämpliga delar ur sitt digra vetande och plockat ihop det hela till en

atlantisteori. Arkeologer ha rest land och rike omkring och grävt i jorden för att söka finna Atlantis sjunkna kultur. Författare ha på grundval av sitt litterära vetande sökt förklaringen till Atlantissagan och fantaster av alla schatteringar ha letat reda på ett litet korn här och ett där och fogat samman det hela till en ofta vackert utsirad och imponerande tankebyggnad, men alltid ganska skör inför en kritisk granskning.

Eller också kan det hända att man hittat på en intressant historia om ungefär vad som helst och inte tvekat ett ögonblick att sätta den i samband med Atlantis. Med sällsynt energi och rörande allvar har man sedan skrivit en omfångsrik om än oftast föga faktarik avhandling om Atlantis.

Som t. ex. den lärde, men onekligen fantastiske amerikanen le Plongeon, vilken under utövande av sina andliga idrotter hittade ett Troano-manuskript från majafolket, daterat omkring 2.500 år före Kristus och efter diverse utsvävningar i sina finmaskiga och invecklade hjärnvindlingar kom till den slutsatsen att han här hade funnit en skildring om Atlantis undergång. Ett avsnitt ur manuskriptet kan vara värt att citera:

"I det 6:te året Kan, den 11 Muluk i månaden Zac ägde fruktansvärda jordbävningar rum, vilka varade utan uppehåll till den 13 Chuen. Det på slamvulkaner rika landet Mu föll offer härför: tvenne gånger lyftes det upp och försvann sedan under natten, medan havet alltjämt upprördes av de vulkaniska utbrotten. Därigenom hade landet på ett visst område ömsom höjt och sänkt sig. Slutligen gav ytan efter och tio länder revos isär och ströddes kring. Ur stånd att motstå jordens väldiga bävan sjönko de med sina 64 miljoner invånare i dju-

KONDITORI
Elegant
men trivsamt
ORIENT
STORGATAN
5
SUNDSVALL

Tel. 4195

FESTARRANGÖRER

Beställ vår
Nya 224-sidiga
Basarkatalog

Erhålles
gratis från

Sture Malmgren
KRISTIANSTAD

pet, vilket skedde 8060 år innan detta skrives."

Av någon anledning kommer man att tänka på f. d. timmerhuggaren, sedermera religionsstiftaren Joseph Smiths av "ängeln Moroni" anvisade, av Smith framgrävda och från det "reformerade egyptiska språket" översatta skriften Mormons bok.

Göteborgs högskolas förnämliga serie av populärvetenskaplig litteratur innehåller bl. a. en liten skrift Atlantis och Atlanten. Den är skriven av en av vårt lands främsta kännare på området professor Hans Pettersson och utgör en utmärkt redovisning av senare tiders atlantisforskning, med kortare resuméer, dels av Platons berättelse, dels av tidigare spekulationer i ämnet. Som vägledning för den intresserade, med litet vetande är den perfekt och för den mera kunnige är den en "latmask", fylld som den är av det viktigaste och väsentligaste inom "facket". Svenska språkets användande i avsikt att göra vetenskaperna tillgängliga i populär form behärskar professor Pettersson till fulländning.

Den ovan berörde le Plongeon har inte professor Pettersson funnit anledning omnämna i sin skrift. Detta är naturligtvis också fullständigt onödigt eftersom han knappast kan betraktas annat än som ett kurbosum. Däremot har han bland många andra tittat en smula på le Plongeon's landsman Donellys, journalist och författare, utsvävningar i atlantisfrågan. Dennes inlägg i diskussionen väckte ett enastående uppseende på sin tid och gav "atlantomanerna", som den svenske geologen Högbom en smula elakt kallar dem, en välbehövlig injektion.

Donelly utgav en bok: Atlantis the antediluvian World, däri han påvisade en hel rad påtagliga och odisputabla likheter mellan på ena sidan maja- och inkafolkens kulturer och feniciernas och egyptiernas på denna sidan Atlanten. Han påpekade exempelvis att man på bägge sidor hade bruket att balsamera sina döda och att likheten i detaljerna härvidlag voro helt överraskande. Egyptierna lade exempelvis in den dödes inälvor i fyra lerkärl, vilka i sin tur placerades i kistan. På exakt samma sätt gjorde mayafolket i Amerika! Ett annat exempel är att det egyptiska året bestod av 360 dagar och fem tilläggsdagar. Detsamma var förhållandet med det mexikanska året. Otaliga exempel skulle kunna framdragas. Donelly drog nu den slutsatsen att dessa vitt skilda länders kultur härstammade från en gemensam kulturhärd, som varit belägen någonstades i Atlantens mitt, det försvunna Atlantis. Han menade vidare att atlantiderna emigrerat till både Amerika och medelhavsländerna.

Titelsidan till Rudbecks Atlantica.

Professor Petterssons specialgebit är atlantisforskningen, oceanografien, och det är helt naturligt att en väsentlig del av hans framställning gäller de rön som inom dessa områden gjorts till atlantisproblemets lösning. Det är också utan tvivel här som de viktigaste bevisen för eller emot stå att söka. Lösningen på Atlantissagan finns på havets botten.

Tidigare har ju Atlantis sökts precis överallt på detta klot. Som exempel kan nämnas Rudbeckius, vilken i sin geniala avhandling sökte bevisa att inte endast Atlantis utan människans urhem var Sverge. Rudbeckius levde under stormaktstiden. Sedermera har man emellertid mer och mer hållit sig till Atlantens djup, dit förda av bl. a. Donelly, men även många andra.

Oceanograferna har nu i stort sett kommit till den slutsatsen att det mycket väl kan tänkas att sådana väldiga naturkatastrofer kunnat inträffa inom Atlantens område. Man har kunnat dra fram åtskilliga tecken och exempel härpå. Däremot anser man inte att det kan ha inträffat inom den tidrymd som Platon anger, nämligen nu för omkring 10 å 11 årtusenden sedan och profes-

fyrbåken

sor Pettersson sluter här till denna reflektion: Berättelsen om Atlantis härlighet och rikedomar, om dess furstar och krigare, dess handel och erövrings-tåg, om Poseidontemplet med tak av elfenben och guld i skyddet av de ringformiga kanalerna och murarna är ganska säkert en saga, en dikt av antikens störste tänkare, Platon.

Till sist skall vi blott, för att tillfredsställa det lokala intresset minnas, att det bland alla dem som mer eller mindre vetenskapligt sysslat med atlantisproblemet även fanns en prost i Ångermanland. Det var den lärde Johan Eurenus, vilken med sin bok Atlantis Orientalis vederlade Rudbeckius teori. Eurenus ansåg tvärtom att Atlantis var att söka i Palestina och att de tio Poseidonsöner Platon talat om var — de tio patriarker-na före syndaflo den.

M'lock.

Hans Pettersson: Atlantis och Atlanten. Bonniers förlag. 159 sid. Pris 5.75.

EN BUKETT nya pjäser

Nu när hösten börjar närma sig är det tid att sätta igång med teatercirkelarna och öva in nya pjäser. DLSN Thure Lindh står gärna till tjänst med råd och anvisningar och ställer sig gärna till förfogande för bildande av nya cirklar. För vår del skall vi här peka på ett par nya utgivningar på Lindarnas förlag, Sverges största på området.

Som del i ett större kabaretprogram lämpar sig Kaj Nielsens enaktare Sanningen, alldeles utmärkt. Den är en översättning från danskan och rymmer danskt gemyt i lagom portioner, lättsmält och underhållande.

Gösta Höijs Femtilappen har uppförts i radio. Det är ett lustspel i två akter byggt på en smula tillkrång-

HEM OCH SAMHÄLLE KRÄVA KUNNIG UNGDOM

ÅLSTA FOLKHÖGSKOLA

börjar sin **vinterkurs** den 25 okt. Första och andra årskurs för manlig och kvinnlig ungdom.

Billiga omkostnader. Höjda statsstipendier. Kommunala stipendier.

Prospekt och upplysningar från **Ålsta Folkhögskola, Fränsta.**

Tel. Fränsta 33.

Franskt 1700-tal i spansk kostym Svårigheten

i det enkla

När Ludvig XIV lagt sitt desillusionerade huvud till ro för alltid och hovets pudrade herrar och damer ropat: "Le roi est mort, vive le roi!" skedde något märkligt i den tidens Europa. Den nye kungen var bara fem år gammal och regeringstyglarna togs om hand av kardinal Dubois, omgiven av de utsvävande libertinerna i Temple. Hovet förlorade all kontakt med litteraturen, som blev "litteratörernas" levebröd, kryddat med vinångorna i Paris' litterära kaféer. Det fanns mycket att skriva om, mycket som de stela perukherarna från klassicitetens sidenfransade dagar inte haft en aning om: banksvindlerier, uppkomlingar och självgjorda markiser kring det gröna bordet, demimonder med spelande ögon och tvivelaktig dygd, kort sagt, penninghalvvärldens alla egendomliga existenser, på ytan blänkande av det nyförvärvade guldet, inuti anfrätta av immoralitetens rostfläckar. Ur denna miljökrems växte den moderna romanen fram, och en av dess skapare var René Le Sage.

Men det kunde vara farligt att skriva om sin samtid i den tidens Frankrike, i synnerhet om man var besatt av lust till sanningen, och det var Le Sage. Han tog då sin till-

lade kärleksaffärer mellan å ena sidan två småbrukare och å andra sidan deras hembiträden. Happy end efter en rad småroligheter.

Kvinnor med accent heter en annan "småsak" i lustspelsgenren, författad av Ove Ekelund. Här är det ett "gäng", som sitter och diskuterar "kvinnan" på ett litet kafé, där diskussionen till sist får en ganska våldsam illustration ur verkligheten som slutkläm. Båda dessa sist nämnda saker är ganska lättspelade och fordrar små scenanordningar, varför de kunna vara lämpliga som logoprogram. Speltiden är omkring en halv timme för båda.

Allvarligare, längre och en smula "påkostad" är Den stängda dörren av Karl Reigin. "Ett litet spel om den stora kärleken", heter under rubriken och det säger en hel del. Speltiden är en timme. Det är emellertid ett bra stycke och för den som är "gammal i gården" kan det vara intressant att pröva på.

flykt till ett gammalt beprövat knep: klädde sin franske betjänt i ett spanskt namn — det blev Gil Blas — och en spansk kostym, lade Frankrikes karta över den spanska, kalkerade av pikareskens resrutten på den, och se, resultatet blev så lyckat att ingen anade argan list: framtidens litteraturhistoriker gav sig tvärtom själva tusan på att Le Sage kopierat ett spanskt original, som sedermera tyvärr tycktes ha gått förlorat. Det hade han inte, men väl hade han lånat den pikareska formen från 1500-talets epokgörande spanska pikaresker. Mönstret är en Lazarille de Tormes landsvägsriddareäventyr (pícaro = skålm).

Det blev en omfångsrik roman, som Le Sage arbetade på i 20 år. Under dessa 20 år händer det en hel del med den lille finurlige betjäntpojken Gil Blas från Santillana, som börjar promenaden mot sitt livs många fantastiska äventyr på vägen till Salamanco, där han skall gå i skolan men utan egen förskyllan blir upptagen i ett rövarband. Vare det nog sagt att han bl. a. är impressario hos en "uppskattad" skådespelerska och kurtisan, sekreterare hos en hertig, en premiärministers högra hand, mätressfurnissör hos en tronföljare, gunstling hos en kung.

Fantastik och realism ingår i denna roman en lycklig förening med författarens psykologiska intresse, något alldeles nytt i den tidens litteratur. Le Sage inledde (vid sidan av några andra) en ny era, den som vår tids romankonst fortfarande lever i. När denna roman nu överflyttats till svenska, har det sanner-

"Det enkla och det svåra" heter titeln på en bok av Harry Martinson, som lika gärna hade kunnat heta "Det enkla är det svåra". Man kan komma att tänka på denna boktitel, när man läser N. S. Norlings novellsamling "Original och kopior". En bekant till recensenten sade om denna bok, att stilen påminde om Hans Larssons. Det kan också falla en in att dra jämförelser med vissa franska författare, vars artistiska finness just ligger i stilens osmyckade enkelhet. Denna enkelhet är ett mål för många författare, men ett mål, som är oerhört svårt att nå. Den bottnar nämligen inte blott i författarens blick för det stilistiskt väsentliga utan fastmer ytterst i hans själsliga balans. Också är det typiskt att litteraturens nedgångsepoker just betecknats av ett grant ordskrammel som gett en spegelbild av författarkarakters ofullgånghet.

Den enkelheten är naturlig för Norling. Man har i denna bok käns-

ligen inte skett en dag för tidigt. Ljus förlag har därmed gjort en lika betydelsefull insats som med utgivandet av Grimmelshausens Simplicissimus. Hur vore det om man fortsatte med den moderna romanens store franske föregångare nr två, Marivaux?

T. H.

Gil Blas utkommer inom kort på Ljus förlag. Ovanstående recension bygger på en fransk upplaga.

Foto *
ENGSTRÖM

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

Marknadens förnämsta kontorsutensilier

saluföres av NORDISKA KARTRO A.-B., Vasagatan 9, Stockholm.

Representant: Sture Thelander, Kaptensgatan 15, tel. 5242, Sundsvall.

Vardagsteologi ONÖDIG BOK:

Vid första ögonkastet kan den synas en smula motsägelsefull titeln ovan, titeln på Sten Kahlunds senaste bok. Läran om Gud passar inte riktigt samman med vardagen menar man. Detta är ju emellertid grundfalskt. Tvärtom är det väl så att man lämnat för litet utrymme för den varan i vår moderna vardag. För oss nutidsmänniskor är det ofta så att vi någonstades i skymundan bevarar en smula "kunskap" (underligt ord i sammanhanget) i hithörande ting. Något som ofta ganska bristfälligt och lika svårförståeligt meddelats oss i en mer eller mindre avlägsen ungdom och som måhända då och då upprepas för oss i en julotta, eller kanske rent av i en högmässa. Därmed anser vi oss ha förpassat alltsammans till rimliga proportioner i vårt liv.

Kahlund har dristat sig till påståendet att teologi mycket väl är en vara som lämpar sig för vardagsbruk. Även för oss och alla andra. Teologi är väl ett sådant där ord som man ryggat tillbaka för och helst tuggar så litet som möjligt på, vilket främst beror på att vi har ett tämligen dimmigt begrepp om vad som "döljer sig" bakom ordet. Sedan vi språkat en stund med Kahlund har vi lätt för att ändra uppfattning. På enkel svenska berättar

han om att umgås med en karl i varje tum, vars förtjänster är några, som man vanligtvis får summera ihop från flera personer: spelande humor (ex. "En historia att tiga med") självironi, som iakttar och beler men inte sönderdelar (ex. "Greven av Monte Christo"), blick för realistiska väsentligheter och psykologiska egendomligheter (ex. "Liljebergskans resa"), och rolig fantastik, som dansas på underlaget av vissa författares bestämda meningar om vad som händer och sker (ex. "Pratstund hos portvakten"). Allt sammanhållet av en fast livsinställning.

I enkelheten ligger ofta något underfundigt. Det är den inte minsta tjusningen med dessa berättelser, varav många lånat sin provinsiala lokalfärg från författarens ungdomstid i Skåne.

T. H.

N. S. Norling: Original och kopior. Eklunds. Kr. 5: 75.

Läs danskt och norskt

I förra numret uppmanade vi till läsning av dansk och norsk litteratur på originalspråken. Det är en praktisk form för nordism och det är en form som bjuder på stora källor till glädje och vederkvickelse. Varje bibliotek bör ha en liten avdelning med grannlänternas litteratur representerad. I detta nummer anmäles Kaj Munks sista dramatiska arbete *Før Cannae*, som utkommit på Samlerens Forlag i Köpenhamn. Samtidigt presenteras ett utmärkt kritiskt verk om den store danske diktaren av Ebbe Neergaard. Denna har utkommit på Kooperativas förlag.

han om högst märkliga rön och inte minst betydelsefulla saker, som man måste erkänna är högst behövliga ingredienser i vardagen.

Stora problem och viktiga belysas med "små" ord, lättfattliga och rättframma och utan (tack och lov) alla salvelsesdrypande utläggningar.

H. N—ng.

Sten Kahlund: Vardagsteologi. Diakonistyrelsens bokförlag. Pris 3: 75.

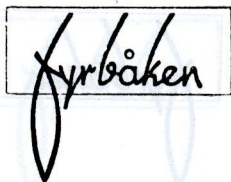

— Brevcirkeln är en idealisk studieform

Studiecirkeln som använder sig av Brevskolans kurser, är den effektivaste men säkerligen också angenämaste formen av självstudier. Samtidigt är den också en god lösning av studiecirkelnas ledarproblem. Antalet dylika cirklar ökar också år från år.

Begär studiehandledningen "Brevcirkeln" så får Ni många goda tips på aktuella och intressanta kurser.

BREV
SKOLAN
STOCKHOLM 15

FYRBÅKEN

BRA BOK OM KAJ MUNK

finns måhända en del folk som tycker, att man utmärkt bra kan roa sig utan alkohol", men "många människor med affärs- och yrkesförbindelser i synnerhet stå inför valet att få sina tillställningar beryktade som outhärdligt tråkiga eller att tills dels förlita sig på alkoholens verkningsgar". Detta resonemang tillhör en förgången tid och är så uppenbart grundfalskt, att det knappast behöver bemötas. En stor procent av vårt folk är nykterister, organiserade eller oorganiserade, en ännu större procent deltar i sällskapsliv, där sprit ej förekommer, och sällskapslivet skulle alltså kunna uppdelas i två kategorier: det urtråkiga utan alkohol och det sprudlande, lediga spirituella, där deltagarna fått omkring en promille alkohol i blodet, varvid jordmånen enligt författaren, skulle vara beredd för en behaglig tillvaro...

Visavi nykterhetsrörelsen erkänner författaren, att den utträttat

När en modern människa, d. v. s. en människa som är ganska belåten med sin tid trots tillfälliga störande moment som världskrig och dylikt, första gången stöter samman med dramatikern Kaj Munk, kan det hända, att hon stötes undan som av något främmande, kanske urtidsaktigt. Om hon är lagd för konciliant och tolerant värdesättning, stannar hon till en början vid omdömet: förbryllande.

Kaj Munk är i flera avseenden atavistisk, gammal, urmodig. Se exempelvis på hans dramers rent yttre kännetecken: formdrag lånade från Shakespeare, exempelvis i En idealist, där komik och tragik, virulenta spänningsregister och droppar av avledande ögonblicksraljeri blandas om varandra, innehåll från hedenhös med kungar och hjältar, Herodes och Caesar, Antonius och

Cleopatra, och till råga på allt (som i "Ordet") en *deux ex machina* med en död uppstigen från de döda som i ett hederligt medeltida mirakelspel inför godtrogna församlingsbor, levande utan aning om det moderna intellektets förmåga att skapa atombomber!

Där är just knuten: intellektet. Den moderna människan är intellekt med all metafysisk överbyggnad avkapad och ersatt med ett Eiffeltorn av självbelåtenhet — och det är där Kaj Munk sätter in bräckjärnet. Och bräckjärnet heter i förkunseln: helt och fullt vara, med tro, inte precis på Gud, inte på moral, ty han är ingen moralist. Titeln på artikelsamlingen av 1938 täcker vad han menar: "Himmel och jord". Människan är inte bara intellekt. Och när han skall tala om detta i sina dramer använder han

Teaternytt

från

Lindarna

FEMTILAPPEN. Ett verkligt trevligt allmogelustspel av Gösta Höij. 3 h. 3 d. Speltid c:a 30 min. Provex. kr. 1: 50.

FRIARNA PÅ NORRBACKA. Lustspel i 3 akter av Margit Palmær. 2 h. 2 d. Speltid c:a 1 ½ timme. Provex. kr. 2:—

KVINNAN, KONSTEN OCH KÄRLEKEN. Miniaturlustspel av Otto Carl Olesen. 4 h. 1 d. Speltid c:a 30 min. Provex. kr. 1:—

DEN STANGDA DÖRREN. Ett litet spel om den stora kärleken av Karl Reigin. 2 h. 4 d. Speltid c:a 1 timme. Provex. kr. 1: 50.

MANADERNAS MAGASIN. En scenisk rapsodi av Sture och Rune Bohlin. Illustrerar med sketcher, kupletter, parodier och tablåer årets månader. Provex. kr. 1: 50.

ARETS REVY: NU HURRAR VI IGEN! En stor aktuell revy med specialkomponerad musik. Helaftonsprogram. Provex. kr. 3:—

REVPLOCK. Sketcher och kupletter för revy och kabaret. Pris kr. 2: 50.

KÄRLEKSLÅNGTAN. Operaparodi av Josef Hansson. Pris kr. 0: 75.

TAKET ÄR TRASIGT. En festlig sketch av Nils Hasse. Pris kr. 0: 50.

Dessa och hundratals andra utmärkta program har Lindarna — landets största amatörteaterförlag — att bjuda Er. Rekvirera vår stora teaterkatalog, som sändes kostnadsfritt.

LINDARNAS FÖRLAG, FALUN

mycket gott, särskilt i arbetet med att bota drinkare. Nykterhetsarbetet har också resulterat i hög skatt på dryckesvaror i många länder — bl. a. i Danmark. Det kanske kan förarga den som skulle vilja ställa till med en trevlig fest för en billig penning, att den största delen av utgiften skall hamna i statens ficka, men vi få inte glömma, säger dr Jacobsen, att just den stora prishöjningen varit en kraftig broms på spritdrickandet, och inskränkningen har framför allt i hög grad minskat vanedrinkarnas antal.

"I sällskap med alkohol" ger sålunda inga felaktiga synpunkter på alkohol vare sig medicinskt eller socialt, men desto mera häpnadsväckande är författaren självklara konstaterande av spriten såsom något som inte bara bör tolereras utan vars vars rätta bruk bör odlas och kultiveras i en sällskapslivets eller t o. m. livets finess. Inställningen till denna fråga ges i koncentrat i de inledande raderna.

Erkänner man, att en sak kan vara skadlig eller rättare sagt är skadlig, bör konsekvensen vara den, att man varnar för detta skadliga, inte utger en bok i konsten att på ett behagligt sätt fraternisera med giftet. En broschyr om brandväsande och brandsäkerhet handlar inte om an-

läggande av lagom stora eldsvådor.

Boken aktualiserar huvudproblemet för hela nykterhetsrörelsen: upplysning och åter upplysning, tills den enskilde i enlighet med förnuftet och av fri vilja avstår från det som nedsätter kondition, tankeförmåga och omdöme. Först då framstår individen som en fullständigt fri människa med fritt val till klok och övervägd handling. Detta är idealet. Däremot har inställningen, att alkohol hör till en behaglig och kultiverad tillvaro ingenting att göra med ideal — lika litet som en viss genre av filmer, som bruka gå under namnet cocktailfilmer. "I sällskap med alkohol" är ur denna synpunkt en synnerligen nödig bok — och detta i allra bästa fall.

("Sörmlands-Godtemplaren")

E. L.

VID BEHOV av

LITTERATUR

för såväl nöjesläsning som studier anlita vår nyetablerade bokhandel.

BRODIN & NYBERG

Tel. 13, ALBY.

EN FOLKBOOK OCH ETT HJÄLPMEDEL

Inom de stora folkrörelserna har det alltid varit sjudande liv. Under tidigare år kanske det märktes mera än nu, då de flesta organisationer hunnit stadga sig och bildligt talat växt ur barnskorna. Folkrörelserna har fått stabilitet både i sitt yttre uppträdande och sin inre verksamhet. De har desslikes blivit en väsentlig faktor i svenskt samhällsliv. Till detta resultat har naturligtvis bidragit det enastående skolnings-, upplysnings- och bildningsarbete,

som bedrivits inom och av de olika organisationerna. Den saken framhåller också rektor Justus Elgeskog i sin utomordentligt upplysande och mycket nyttiga lilla bok Folkrörelsernas studiehandbok, där han på ett ställe säger: "Det är inte bara en händelse, som ser ut som en tanke — det är verkligen en tanke, en ytterst medveten och fruktbar tanke — att de svenska folkrörelserna i så hög grad engagerat sig i bildningsarbetet. Ja, inte bara enga-

gerat sig. Det är, som här framhållits, inom folkrörelserna som det moderna bildningsarbetet vuxit fram, och det är tack vare folkrörelserna, som bildningsarbetet blivit den makt i folklivet, som det verkligen är."

Boken, ur vilken detta lilla citat tagits, är en handledning i folkligt bildningsarbete, samtidigt som den vill ge en korrekt bild av nutida svenskt bildningsarbete.

Naturligtvis har det tidigare funnits både en och flera goda handledningar i detta folkliga bildningsarbete, och studiecirkelarnas grand old man i vårt land, rektor Oscar Olsson har ensam skrivit nästan ett helt studiebibliotek med ypperliga instruktionsböcker vad det gäller studiecirkel och biblioteksverksamhet, vilka böcker varit oundgängliga för flertalet av dem som tidigare gjort bildningsarbetet till vad det blivit. Men trots detta hälsas Elgeskogs arbete välkommet. Anmälaren tror att denna studiehandbok har en så stor uppgift att fylla i vårt moderna föreningsliv, att rubriken över dessa rader kommit att innehålla en önskan, att boken måtte bli en folkbok. När anmälaren hyser denna önskan, är det därför att författaren fått med så mycket i den till omfånget inte alls stora boken.

sig av något så förlegat och anti-intellektualistiskt som inspirationen.

Ebbe Neergaard ger i sin biografi över diktaren en analys av dennes personlighet och metodik vid diktandet (eller kanske brist på metodik eftersom inspirationen flyter illa i kanalsystem) som i många stycken säkerligen kommer att ha sitt värde förbi kommande litteraturhistorikers nålvassa obduktionsprotokoll på grundval av det allt mer omfattande dokumentmaterialet om Kaj Munk. Hur har det kommit sig att Kaj Munk länge stod på diktatorernas sida mot demokratin, hur har "omsvängningen" skett och hur har han till sist kunnat bli en symbol för det bästa hos motståndets män? Ebbe Neergaard tvekar inte om svaret: i korthet uttryckt är det en fråga om jakten efter idealet, sökandet efter männen, hjältarna som kunde nå det och besvikelsen över att finna att dessa män voro ute i helt andra ärenden. Till sist: eldsjälens, som inte förlorat förmågan att inspirera när det diktade idealet krossats i grus och spillror och det gällde att behålla vad som icke fick krossas, det egna landet, det sista ankarfästet för Kaj Munks sunda konservatism.

Därmed är vi framme vid utgångspunkten, den moderna människan. Några år före världskriget var det i högsta grad "omodernt" att tala om fosterlandet. Numera har för de flesta det egna fosterlandet blivit liktydigt med den egna friheten. Här rör man vid känsliga strängar. När det är tal om fosterland och därmed förknippade känslokomplex, är vi alla lite mindre intellektualistiska än vanligt; något ursprungligt har rörts

upp inom oss under dessa mörka år. Något som inte har med tanke att göra. Det är ingenting atavistiskt, inget grums från gångna utvecklingsstadier. Det är den känsla, som överbryggats men inte förstörts av vår intellektualistiska tid, som blotats.

Denna känsla, tagen i vidsträcktaste bemärkelse, har Kaj Munk översatt i inspiration i sina dramer. Det var denna de verkliga atavisterna, stigna ur tidigare dunkla århundraden slungade in i vår tid som mörka urtidsskepnader, sökte släcka, när de dödade Kaj Munk.

T. H.

Ebbe Neergaard: Vilt åstad över himmel och jord, Kooperativa förbundets bokförlag. Kr. 7: 50.

STÖRRE STUDIEAKTIVITET?

Hur nå ökat intresse bland våra medlemmar för det frivilliga studiearbetet?

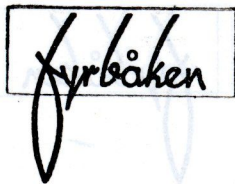
En bra väg är via skönlitteraturen.

Den största insatsen för spridning av prishilliga böcker har obestriddligen Folket i Bild gjort — över två miljoner sålda exemplar — ett absolut svenskt rekord!

Trots senare års billiga bokserier ha vi c:a 300.000 boklösa hem i vårt land!

Bliv propagandist för ökad bokläsning: Det är en värdig insats i folkbildningens tjänst, till gagn för vårt föreningsliv och vårt demokratiska samhälles framtid. Låt oss sända Dig prospekt och ombudsvillkor.

FOLKET I BILD, Box 118, Stockholm 1.

F Y R B Å K E N S

Brevskolans barnledarkurs

Och han har inte bara fått med mycket, han har även fått med det på ett elegant och tankeväckande sätt. Författaren behandlar nämligen praktiskt taget allt som kan inrymmas i begreppet folkbildning.

Inte minst värdefullt är det inledande avsnittet om social anpassning, karaktärsutveckling och livsföring och en analys av begreppen bildning, kunskap och självständigt tänkande samt några ord om de yttre betingelserna för bildningsarbetet, som återfinnas under den första huvudrubriken: "Mellan fyra ögon". Under denna rubrik klarläggas en hel del förhållanden på ett enkelt och lättfattligt sätt, samtidigt som framställningen rymmer en myckenhet av sanning och social känsla. I fortsättningen redogör författaren för folkrörelserna och bildningsarbetet i ett stort avsnitt av boken och övergår sedan till de olika formerna av och medlen för folkbildningsarbetet. De olika kapitelrubrikerna får här tala för sig själva: Böcker och bokförsörjning, Föreläsningssamheten, Studiecirkelverksamheten samt Folkhögskolans plats i bildningsarbetet. Ledare och ledarskap behandlas i ett särskilt avsnitt, som till underrubrik fått "Det demokratiska ledarskapet". I detta tämligen utförliga kapitel för författaren fram några mycket förnuftiga synpunkter på nödvändigheten av ledare, ledarskap och vilka egenskaper en ledare bör ha. Efter att från början ha hållit sig till ledare i allmänhet föres resonemanget i slutet av avsnittet över till studieledare och de krav som kan ställas på dem. Därefter behandlas folkbildningsarbetets plats i det allmänna kulturlivet, och som avslutning har boken ett kapitel, som författaren kallar "Folktuna" — en framtidsintervju. I denna avslutning presenteras ett samhälle, som väl är författarens ideal vad det gäller bildningsarbete och kulturliv, och där också ungdomens sysselsättningsproblem närmast efter skoltiden och för övrigt långt därefter inte är något problem längre. I stort sett vill anmälaren

Var och en som arbetar med något material, måste noggrant känna till dess egenskaper för att ha framgång i sitt arbete.

Barnen och deras själsliv är det material, som barnledaren har att arbeta med. Det är svårare att bemästra än något annat, därför att det är levande. Det är föränderligt, skiftande och lyder inga absolut giltiga lagar. En barnledare ställs oupphörligt inför nya problem, som kräver inte blott all hans praktiska duglighet utan även goda kunskaper om barnet självt, dess utveckling själsliv.

Studiebrevet i Brevskolans barnledarkurs ger en kortfattad framställning av barnens själsliga utveckling. Dessutom gives för de som ytterligare vill intränga i ämnet litteraturhänvisningar.

Jag har läst kursen och kan inte annat än entusiastiskt rekommendera "Brevskolans barnledarkurs". Bilda cirklar i ämnet.

Kursen kostar för cirkelmedlem 6 kr. men även i år erhålles 50 % rabatt, således 3 kr. Dessutom betalar storlogen 1 kr. pr cirkelmedlem. Priset är sålunda så lågt som 2 kr. Om kursen rekvideras genom under-tecknad erhåller varje cirkelmedlem 1 kr. från distriktslogen varför hela

instämna med författaren beträffande detta önskesamhälle, fastän man kanske hyser en svag önskan att de olika organisationernas egenart fått komma till sin rätt på ett lite pregnantare sätt i det kulturliv, som bedrivs i det tänkta medborgarhuset. För resten är det inte alldeles en önskedröm författaren för fram. Möjligheter för en sådan dröms realiserande i verkligheten finns nog i viss utsträckning, vilket också antydes av författaren.

Elgeskogs bok bör finnas i varje bibliotek, den bör också läsas av alla som har med bildningsarbete att göra. Helst bör den läsas av alla medlemmar i en organisation. Vad det gäller vår organisation, vill anmälaren rekommendera logeledning och kretsråd att ställa den till förfogande för alla studieledare och bibliotekarier.

S. B.—m.

Elgeskog: Folkrörelsernas studiehandbok. — Folket i Bilds förlag 1944. Kr. 3:—.

kostnaden pr deltagare i cirkel blir 1 kr. Detta enastående erbjudande bör varje V-K och ungdomsvän mottaga. Genom kursen erhålles teoretiska och praktiska kunskaper som blir till nytta i ungdomsarbetet.

Fr.

Kol - Koks Byggnads- material Tegel Trävaror

A/B. KOLIMPORTEN-LAURENTS

Storgatan 26.

Tel. Namnanrop.

SUNDSVALL

polyfoto

— det naturliga fotografiet

48 olika bilder endast kr. **3.50** (inkl oms.)

All slags fotografering utföres såsom reklam-, hem- och utefotografering m. m.

Adress: Köpmangatan 7. Tel. 4500.
Affärstid: vardagar kl. 9-6,
söndagar 1-3.

Café METROPOL

KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.

STALLET DÄR MAN TRIVS!

Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

FÖR CANNAE

Kaj Munk lär någon gång i sin ungdom ha funderat starkt på att skriva ett drama om Hannibal. Hannibal var nämligen en stor hjälte och Munk dyrkade hjältar. Han dyrkade diktatorer också. Det blev emellertid aldrig av detta drama. Inte medan Munk dyrkade hjältar och diktatorer.

Sedermera hände stora ting i världen och Munk förändrades. En milstolpe blev det högst förnärmade öppna brev han skrev till Mussolini i en liten dansk landsortstidning och sedermera började alltmer hans ords gissel att drabba dem han tidigare ägnat sin högaktning och beundran.

Till sist skrev han så sin hannibalshistoria. En dramatisk scen räckte det till. En läcker bit. Hjärtligt rolig, sprudlande intelligent, typisk Munksk ut i minsta lilla parentes är För Cannae.

Redan intrigen är djärv: Fabius med "tillnamnet" cunctator — sölarer, har sökt upp Hannibal i den läger natten före segern vid Cannae, det mest förintande slaget mot romarna och de båda herrarna språkas vid. Fabius tycker det skulle vara lämpligt att fred slöts mellan Kartago och Rom. Den där stora hjälten-diktatorn finns där fortfarande alltså. En väldig man med stora klingande fraser om ödets utvalde och allt det där som hör till, ett geni, vilket även Fabius erkänner, "det erkänner vi alla, och vi tackar Jupiter för att du inte är född hos oss. Det värsta öde som kan drabba ett folk är att bli hemsökt av ett geni." Sedan Hannibal hållit ett präktigt propagandatal undrar Fabius förstrött om han inte skulle

En bild tagen av Kaj Munk under hans sista levnadsdagar.

vilja ta om det hela en gång. Han förstår inte riktigt det där. När det är någon som talar så där hemma i senaten, så är det någon som inte har något allvarligt att förtälja. Sanningen gör sig hörd ändå utan skrik. "Vi har sådana där underliga fördomar i senaten. — — — Men så är vi också ett gammalt folk."

Just det, det är ett gammalt folk mot uppkomlingsfolket. En gammal fin aristokrat — i detta ords ursprungliga bemärkelse — står mot ett storskrävande geni. Rom mot Kartago eller, varför inte — England mot Tyskland. Munks store man konfronteras med en ännu större; som är stor genom att han gör sig liten. En av alla de där som vet bara en sak — inte att de är utvalda av ödet och korade av guden och uppfyllda av sin kallelse och sådana där fina saker — nej, bara den enkla visdom, som har gjort dem till herrar över folken".

H. N—ng.

*

För Cannae var Kaj Munks sista dramatiska arbete och presenterades först i tidskriften Bogrevyens decembernummer 1943. Samlerens Forlag har sedan efter kriget utgivit scenen i en liten volym, som kostar 2 kronor.

N. S. NORLING:

ORIGINAL OCH KOPIOR

Historier ur minnet och fantasien

Häft. 5: 75.

"allt berättat med en torr humor och saklighet och genomlyst av en djupt känd medkänsla... ofta underhållande och gripande, med en ljus bakgrund mitt i den fattiga och dystra miljön." Stockh.-Tidn.

"trevliga och poängrika historier, som återges, berättade i en sober och värdad stil samt ofta med en filosofisk sens moral, som verkar naturligt och osökt."

J o h. i Aftontidn.

"en gudabenådad berättare... Den som skriver detta har ofta tidigare njutit av Norlings fina humor och sakfärdiga sarkasm... Det är därför med särskild glädje som jag nu läst Norlings noveller i den nya samlingen."

O t t o Nilsson i Dala-Dem.

"Norling besitter en fängslande skildringskonst. Antingen han slår an en raljerande ton, låter fantasin spela fritt eller berättar med konstnärligt grepp om temat, märker man här och var några djupare tongångar. Det är en mognad människas livssyn, höjd över vardagens jäkt och ävlan som då träder fram..."

Den hör till dem
man återvänder till."

G. H. i Västgöta Demokraten.

EKLUNDS

Möbler

Mattor

Gardiner

Engelfeldts

TELEFON (v ä x e l) 55820

Miljonupplaga på billiga böcker

I närmare tre miljoner eller noga räknat 2.740.000 ex. har FIB:s folkböcker nu utkommit.

Hur var det möjligt uppnå en sådan upplaga? Orsakerna är naturligtvis flera. Dels urvalet av goda och populära svenska folklivsskildrare, dels den stora krets av aktiva vänner Folket i Bild har lyckats få bland det aktiva föreningsfolket, de över 7.000 ombuden och böckernas billiga pris. Dessa samverkande faktorer har åstadkommit de väldiga upplagorna. Serier i allmänhet brukar efter ett eller ett par år gå tillbaka och förlora i popularitet. Så har icke varit fallet med "Folkböcker till Folkpriser". Tvärtom har de år från år kunnat notera stegrade försäljningssiffror och numera trycks ingen bok i en lägre första upplaga än 50.000 exemplar. Genom tilltryck kommer många böcker upp i upplagor på 100—120.000 exemplar.

Höstens första folkbok som nu föreligger är en spännande äventyrsskildring från det stora landet i väster, "Norrskenet män" av Harry Macfie.

När den svenske pälsjägaren Harry Macfie återvände hem till Sverige efter sina år i Kanada brukade han berättas om sina öden och äventyr för sina vänner. Han blev då ofta uppmanad skriva ner sina berättelser så att en vidare krets av intresserade skulle kunna få vara med om hans spännande upplevelser.

Han löd rådet, och man kan nog säga att det var lyckligt för alla som vill läsa om våra landsmäns upp-

"Alla i arbete" har distriktsrådet satt som motto på årets arbete. Det är intet nytt, ett gammalt slagord, som då och då dyker upp. Det ovanliga blir och måste bli att alla arbetar. Distriktsrådet hyser allvarliga planer på att för sin egen del förse så många som möjligt med arbetsuppgifter i den fasta förvissningen att en smula arbete just är det som gör att vi alla trivas. Vi önska alla göra en insats och skola göra en insats. Redan från första stund ger vi en hel del goda tips i arbetsplanen. Läs och arbeta!

Motto: Alla i arbete.

Mål:

- 1) Medlemsökning med 5 proc. i såväl yngre som äldre avdelningar.
- 2) Medlemsavgifter inbetalas och rapportering sker i rätt tid.
- 3) En studiecirkel minst i varje loge. Studiet av kurs i samhällsfrågor i första hand.
- 4) Slutförande av pågående insamling till Folkhögskolan.

levelser i främmande länder. Hans största bokframgång är romanen "Norrskenet män" som nu föreligger i FIB:s serie.

Genom denna bok har Macfie befast sitt rykte som en mästare på äventyrsskildringens område. Det är en rivande och romantisk historia om den djärve sergeant Bonny vid Canadas berömda polis, "rödrockarna" och hans äventyr med hundsläde, i kanot och på hästryggen.

Hjälten når sitt mål — även när det gäller kärleken. Men varför avslöja mer av det utmärkta innehållet? Läs boken och Ni kommer att lära känna en piggs och medryckande författare.

- 5) Arbetet för Reformatorn intensifieras.

Priser:

- a) Varje kretsloge som klarar 5 proc. medlemsökning i såväl yngre som äldre avdelningar erhåller en godtemplarfana med stång.
- b) Varje loge som rapporterar avgifterna betalda i rätt tid erhåller en värdefull bok (obs! gäller två sista kvartalen).
- c) Varje studiecirkel som fullgjort kursen i samhällsfrågor erhåller en summa som motsvarar kurskostnaden.

Åtgärder:

- 1) Informationskonferens i Sundsvall med samtliga kretslogetjänstemän första lördagen och söndagen i september. Lektionskurs, film och samkväm lördag. Medverkan av storlogetjänstemän.
- 2) Kurser i alla kretsloger med samtliga logetjänstemän. Varje logeråd måste vara fulltaligt representerat. Storlogens instruktör och distriktslogetjänstemän medverkar. Särskild plan uppgöres för varje kretsloge. Minst en distriktstjänsteman avdelas för kretslogens hjälp för fullgörande av kretsplanen.
- 3) Instruktion och föreningsledarkurs anordnas vid Ålsta folkhögskola. Minst en deltagare från varje loge. Kursen blir i huvudsak avgiftsfri för logerna.
- 4) På nyåret anordnas offentlig sångstämma i Sundsvall med ev. medverkan av musikdirektör Nils Larsson, Göteborg.
- 5) Studiekurser anordnas i varje krets av DSL och DLSN kring kursen i samhällsfrågor. Studieorganisationsfrågor behandlas och lösas i detta sammanhang. Särskild plan uppgöres.
- 6) Samlingsdagar anordnas tiden 30/9—7/10 i varje loge enligt vanliga grunder. Särskilda affischer tillhandahållas av distriktlogen.
- 7) Minst ett offentligt möte hos varje loge med godtemplarpatrull och lektioninstruktion.
- 8) Tre statsunderstödda föreläsningar inom varje kretslogerområde. Om möjligt veckoslutkurser i alkoholfrågan.

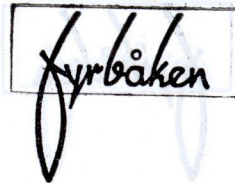
ORDENSSYSKON!

När Ni behöver någon artikel för för kontoret vänd Eder då med förtroende till undertecknad.

Vi föra marknadens förnämsta kontorsutensilier, såsom karbonpapper, färgband, stenciler, dupliceringspapper, alla slag av pärmar, häftapparater, nitar, alla sorters pennor, klister, celofanremсор, skrivmaskinspapper (genomslags-, post- och kuvert), pappersrullar till räknemaskiner, stämpel och stämpeldynor, pagineringsstämplor, brevkorgar och brevfack, skrivunderlägg och papperskorgar m. m.

Broderligen **THURE LINDH**, Vivstavavrv. — Telefon 7367.
Representant för A.-B. SELARCO, Stockholm.

SCOUTLÄGRET

VID MÅLSTA

Från scoutlägret vid Målstastugan, matforsscouternas förnämligen tillhåll, ha vi hämtat dessa bilder. Referat från lägret var, som vi minns, infört redan i föregående nummer av Fyrbåken. Överst gymnastiserar Malte Eriksson med pojkarna på stranden av Marmen medan till höger tre "vilda" indianer gå till angrepp mot fotografen. Han klarade sig emellertid så att Fyrbåken kunde få sina bilder. Men onekligen ger det en glimt av "krigsfotografens vedermödor".

DM-rekorden

Efter de senast hållna Godtemplar-DM-tävlingarna i allmän idrott ser listan över DM-rekorden ut som följer:

- 100 meter: Karl Bohlin, Fridshemmet, 12,0 sek. 1944.
Sven Lindqvist, SGU, Sundsvall, 12,0 sek. 1945.
- 800 meter: Sven Erik Eriksson, SGU, Sundsvall, 2.08,3 min. 1943.

3.000 meter: David Viklander, Magnus Huss, 9.33.0 min. 1945.

Kula: Sten Johansson, SGU, Sundsvall, 11.69 met. 1943.

Inom Erikslund med omnejd

står 4 butiker till Eder tjänst!

De ägas av 392 hushåll representerande 2/3 av försäljningsområdets befolkning.

Upplysningar om medlemskap lämnas av våra butiker.

ERIKSLUNDS KONSUM.

En strålande I.O.G.T.-VECKA PÅ ÅLSTA

Godtemplarkursen på Ålsta blev, som bekant, en verklig fullträff, en sak som massor av översvallande vittnesbörd talar om. Här har vi bara valt ett ur högen — det är västmanlänningarnas representant som berättar i Västmannia.

Varmt var det enda man tänkte, kände och hörde, när man söndagen den 22 juli som Västmanlands distrikts ende stipendiat lät tåget föra sig mot Ange och Fränsta. Varmt blev det också i fortsättningen, inte minst det mottagande varmed rektor Palm och kursbestyrelsen hälsade oss 46 kursdeltagare välkomna till godtemplarveckan på Ålsta folkhögskola i den vackra medelpadsbygden. Fortsättningen blev vad början lovade, en strålande vecka i alla av-

Spjut: Sten Johansson, SGU, Sundsvall, 42.45 met. 1943.

Diskus: Tage Dahlin, SGU, Sundsvall, 35.10 met. 1945.

Höjd: Bengt Eriksson, Lyckan, 1.60 met. 1943.

Bengt Åström, Vivan, 1.60 met. 1945.

Längd: Tage Dahlin, SGU, Sundsvall, 5.79 met. 1945.

Stav: Otto Hofling, Tunaborg, 3.60 met. 1945.

Svensk stafett: SGU, Sundsvall, 2.18.0 min. 1943.

seenden: härligt väder, gott kamratskap och en godtemplaranda som värmdet solen ej förmådde värma.

Vår dag började halv 8 med gymnastik och därefter bad i Ljungan. Efter frukost följde så med avbrott för halvannan timmes lunchrast gemensamma lektioner till kl. 16, varefter deltagarna försvunno åt fyra håll för att delta i två timmars gruppövningar. Ledare i resp. ämnen för gruppövningarna voro: br Wennberg, ordens organisation, konsulent Lewin Andersson logearbete, musikdirektör Nils Larsson sång och välläsning och OS Rune Rydén propaganda. Under de gemensamma timmarna föreläste OT om förenings-teknik, varjämte gemensamma föreläsningar höllas av gruppledarna. Efter middagen kl. 18 kunde vi i den mån förberedelser av ett eller annat slag ej upptog tiden, ägna åt oss själva till kl. 20, då godtemplarfanan halades ned från stängen och kvälens samkväm följde.

Så förgick varje dag på Alsta. Ett avbrott i dagsprogrammet kom på onsdag eftermiddag och för detta svarade Medelpadsdistriktet. Genom hänvändelse om ekonomiskt bidrag till firmor i Sundsvall med omnejd kunde distriktet nämligen inbjuda samtliga kursdeltagare på tågresa till Sundsvall, där några av distriktets tjänstemän med DT Erik Olsson i spetsen mötte och ledsagade oss med ett annat tåg till Östrand, varefter deltagarna fingo tillfälle att under sakkunnig ledning bese den stora sulfatfabriken, tills helt nyligen "biggest in the world". Efter återkomsten till Sundsvall och med en härlig middag bakom sig vandrade "kursarna" upp på Stadsberget, där kaffe serverades och där det talades och sjöngs. På grund av den sena timmen kom ej utsikten från berget till sin rätt, varför under-teknad och några stycken till efter en kort men skön sömn på något av stadens hotell — fortfarande på distriktets bekostnad — upprepade bergsbestigningen torsdag morgon. En ensam ångare kröp fram ute på Alnösundet och soldiset låg som en ljus slöja över bygden och staden, där de mera sömnälskande färdledtagarna gingo miste om vad nejdens och dagens skönhet bjödo oss på. Vid niotiden samlades vi så på järnvägsstationen för att resa "hem" till Alsta, ty faktiskt kände man det så.

KONSUM ÅNGE M. O.

äges av 770 hushåll i byarna, Ånge, Ångebyn, Parteboda och Ovensjö.

har 7 butiker för speceri, charkuteri, mjölk, husgeråd, skor och manufaktur.

har en årlig omsättning av 1.200.000 kr.

är auktoriserad uppköpare och försäljare av alla lantbruksprodukter och förnödenheter.

är ett säkert värn mot oskäligen varufördyring.

Vid VAL: Välj rätt

även när det gäller DAM- och HERRKLÄDER.

Men välj i tid ut Edra behov hos

REDINS EKIPERING - ÅNGE

STIL — ELEGANS.

Inför valet av bröd kan Ni med förtroende stanna för produkterna från

G. Lindqvists Eftr. Bageri, Erikslund

TELEFON 29.

RUNE E. AHNSTRÖMS

väl sorterade speceri- och diversehandel, Ensillre, rekommenderas.

Telefon 117 a, ÅNGE.

AGA - ASEA - SIEMENS

Radio - Apparater

Tre märken av toppklass att välja på

Stort urval av nyhemkommen armatur och el. hushållsapparater.

Ni väljer naturligtvis detta och allt övrigt elektriskt från

Rapps Elektrotjänst, Ånge

Telefon 127.

Två timmar av lördagens eftermiddag ägnades åt kritik av kursen, en kritik som inte kunde bli något annat än, vad det blev, ett tack och lov för den underbara godtemplarvecka vi fått tillfälle att bevista. Så kom avskedssamkvämet och avskedstaggandet.

"Jag blir kanske ansedd som fosterlandsförrädare", sade rektor Palm vid ett tillfälle under kvällen, "men jag måste säga att vad jag kände i kväll då godtemplarfanan halades ned, har jag aldrig känt då vi hala ned den svenska fanan. Då kände jag att godtemplarorden är en inter-

För hösten äro vi rustade

med en riklig sortering av

UNDERKLÄDER

- STRUMPOR - SKÖR
- KOCKUMS EMALJ
- PORSLIN - GLAS
- SYLTARTIKLAR

Alby Koop. Handelsförening

Välkomna till våra butiker så vi får visa vår sortering och våra priser.

GÅ MED FÖRTROENDE till

Sillerströms

Där får Ni de senaste nyheterna från landets ledande fabriker visade och omsorgsfullt inprovade.

NYHETER i KAPPOR och KLÄNNINGAR ha börjat inkomma.

För sina inköp för hushållet väljer allt fler och fler husmödrar

ERIKSSONS LIVSMEDEL, ÅNGE

Telefon 9.

Välj **MÖBLER, MATTOR, GARDINER** i

ÅNGE MÖBELAFFÄR

Tel. ÅNGE 4.

Orten största och mest väl-sorterade affär i branschen.

DEN FÖRNÄMA PRESENTEN - väljer Ni hos

N. Wallins Guldsmedsaffär ÅNGE. Tel. 212

GYNNA FYRBÅKENS ANNONSÖRER

nationell rörelse med det stolta men på samma gång enkla valspråket: Världen är vårt fält!"

Bertil.

**GLOM EJ
RAPPORTERA I TID**

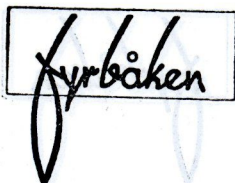
Sprit- diskussion

med valefterräkningar!

"Nu ska' godtemplarna få se på annat i alla fall", var ett av de ytt-randen man hörde ganska ofta innan "valslaget" i Ånge och därmed menades tydligen att nykterhetsvännerna skulle "få igen" för att de haft oförskämdheten att med tillhjälp av en demokratisk majoritet avstyra att en restaurant i stationsområdet be-gåvades med spriträttigheter. Att man i och med detta demonstrerade företeelser som man trodde alltmera bortarbetats i detta land är ofrån-komligt. Det jesuitiska talesättet att man vid vissa tillfällen kan tillåta sig ungefär vad som helst bara det gagnar en själv har i en synnerligen väl utvecklade konsekvens lett till myc- ket betydande olyckor för vår värld under de senaste tio åren — som en och annan minns.

Tydligt gjorde man också sitt bästa för att de stackars godtemp-larna skulle få sig en riktig näs-bränna, förmodligen i den naiva tron att det sedan skulle komma spriträttigheter i en väldig fart. På ett betydande antal sedlar hade, enligt vad som framgår av siffrorna, organiserad strykning av samtliga nykterhetsvänners namn förekom-mit. Man kan ju förutsätta att inte samtliga dessa "strykpojkar" kom-mit på den geniala idén att stryka just dessa namn "aldeles själva". Eller hur.

Av någon förunderlig anledning vill det emellertid synas som om val-manskåren i gemen nu, liksom tidi-gare då spriträttigheterna var på tal, fann nykterhetsvännernas stånd-punkt förnuftigast. Efter vad man kan se när detta skrivs placerar sig i Ånge minst fem organiserade nyk-terhetsvänner och ytterligare ett par oorganiserade. I "landskommunen" blir det två organiserade nykterhets-vänner och ytterligare några oorga-niserade. Jämfört med representa-tionen i nuvarande fullmäktige blir det i varje fall inte sämre. KLSN i Borgsjö-Haverö har alla skäl — trots allt — att känna sig nöjd.

Studiesäsongen börjar...

Forts. från sid. 3.

Det är mycket viktigt att det föres räkenskaper för varje cirkel och att en ekonomisk rapport för varje cirkel sändes in till DSL. Detta därför att DSL i sin ansökan till landstingets nykterhets- och studiekommitté om anslag till cirkelarna måste bifoga uppgifter om varje cirkels utgifter. Är då för cirkelarna i en loge alla utgifter sammanlagda i klumpsummor på A-blanketten, finns det mycket små utsikter att få anslag för mer än en cirkel, även om flera funnits, som varit anslagsberättigade, därest utgifterna inte sammanförts. Denna sak vill jag särskilt lägga studieledarna på hjärtat till nästa rapportering. Distriktlogen har sökt och erhållit anslag från landstinget för de två senaste årens studieverksamhet, och dessa anslag kommer i dagarna att utanordnas till vederbörande loger. De pengarna skall naturligtvis användas för studieverksamheten.

Utom dessa anslag, som man med säkerhet kan kalkylera med vid beräkningen av kostnaderna för verksamheten, lämnar en hel del kommuner i Medelpad anslag med varierande belopp inte bara till biblioteken utan även till studiecirklarna. I de kommuner, där sådana anslag inte hittills utgått, bör framställning därom göras. Lämpligt är att i en sådan ansökan föresla, att kommunens förvaltande organ, om så anses påkallat, erhåller en kortfattad rapport om cirkelarnas verksamhet och utgifter. Det är ju en tämligen vällovlig önskan, om anslagsgivande institutioner vill se hur medlen användas. Ansökan om kommunalt bidrag bör inlämnas fortast möjligt, enär den kommunala staten skall vara klar under oktober.

Distriktlogens anslag.

Distriktslogen lämnar även anslag till vissa cirklar. Beträffande det ämne, som instundande vinter måste tas upp till studier inom varje loge, är distriktslogen mycket generös. Distriktslogen kommer nämligen att bestrida hela kurskostnaden. Detta ämne är samhällskunskap.

Konferenser och instruktionsbesök.

Redan tidigt i höst fastställdes av distriktsrådet en omfattande plan för studiekonferenser och instruktionsbesök i logerna, men genom att jag, sedan planen uppgjordes, varit inkallad till militärtjänstgöring en månad har första delen av planen inte kunnat thållas. Med den reservationen, att vad som plane-

rats före den 23 september måste skjutas på till någon senare tidpunkt, vill jag dock ta med den, som den från början var föreslagen.

Borgsjö-Haverö kretsloge:

Besök i Haverö 8—10 sept.
Konferens i Kölsillre den 9 sept.
Konferens i Ånge den 15 sept.

Torp-Stöde kretsloge:

Konferens i Fränsta den 16 sept.
Besök hos logerna Fränsta Kämpe och Framåt den 24 och 25 sept.

Sundsvall-Tuna kretsloge:

Besök i Matfors den 22 okt.
Konferens i Sundsvall den 23 sept.

Indal-Liden-Holms kretsloge:

Besök hos logerna Fridsam och Samfundets stöd den 9 och 10 okt.

Njurunda kretsloge:

Konferens på tid, som kommer att bestämmas av KSL.

Timrå-Hässjö kretsloge:

Besök hos logen Vivan den 11 okt.
Konferens i Söråker den 14 okt.
Besök i Tynderö den 18 okt.

Skön-Alnö kretsloge:

Besök hos logen Carlshem den 17 okt.
Vederbörande logeledningar bör förbe-

reda möten enligt ovanstående. Direkta meddelanden kommer att lämnas till varje plats, så snart det blir möjligt.

Till sist vill jag uttrycka den förhoppningen, att vi nu alla tillsammans och med förenade ansträngningar skall få igång ett studiearbete i vinter, som betydligt överstiger vad som tidigare varit.

Sixten Bäckström.

Radiokurserna

DSL meddelar entusiastiskt att årets radiokurser lova att bli verkligt bra. Nr 1 är Berömda nordiska dramatiker, vilken börjar ganska snart och där bl. a. Ibsen, Strindberg, Hedberg och Moberg kommer att behandlas. De stora arbetarskildringarna heter den andra kursen. Den omfattar tolv program och inledningen sker den 22 okt. Både Sverige och utlandet kommer att representeras i denna. Den tredje se-

**BLOMMOR, FRUKT,
GRÖNSAKER,
BINDERIER**
NORDELLS EFTR.
M. JOHANSSON.
Telefon 37 ÅNGE

ER BYGGKALKYL:

Sparbankslån	—: —
Statslån	—: —
Statligt och kommunalt bidrag	—: —
Egen insats:	
Tomten betald	—: —
Eget arbete	1.000: —

**Fullständig
kostnadsfri
byggnadsservice!**

NORRLANDSHUS - Ånge

Till Borgsjöbornas kännedom

få vi meddela att vi åter öppnat vår motorverkstad och hälsa vi gamla och nya kunder välkomna.

Alltid förstklassigt arbete garanteras.

LÖVGRENS MOTORVERKSTAD
Telefon 130. LÖVGREN & ANDERSSON. Telefon 130.

SALIGA ÄRO

de saktmodiga

Konsten att skriva en historisk roman är inte lätt. Det fordras så mycket utöver vad som krävs av en romanförfattare, som hämtar sitt stoff ur sin egen erfarenhetskrets. De solida historiska kunskaperna är visserligen inte nödvändiga (jfr Strindberg) men en sak måste man ha: blick för de belysande och de avgörande ögonblicken, de behöver för den skull inte vara vedertagna av fackhistorikern. Vidare: förmåga att visuellt återge en miljö som man inte sett, och till sist: en stilens böjlighet, som kan troget följa den skildrade tidens egen rytm.

I stort sett kan man säga att Zofia Kossak med stor säkerhet har klarat uppgiften att ge en fullt gripbar bild av korstågstidens Europa och Orient kring centralfiguren den Helige Franciscus. Till en början ställer man sig tveksam: greppet både om Franciscus och Jean de Brienne, en åldrande don Juan, som plötsligt utan all egen traktan och åstundan får Jerusalems kungakrona på huvudet, förefaller löst, bilden ytlig, replikerna vecklande. Men så småningom, allteftersom händelsernas länkar griper in i varandra, fördjupas perspektivet: Franciscus, som till en början presenterats som direkt klippt ur gymnasiets lärobok i religionshistoria, med ett yttre och inre rörelseschema i nära anslutning till en sprattelgubbes med två trådar för benen och två för armarna, växer fram ur mallen och står där levande med sin djupa naivitet, sin oskultsfromma fromhet, sin hänryckning över Guds under i människornas värld och i naturens, sin oanfrätta sveklöshet, sin blomlika, spröda känslighet, sjungande en klar och dagglittrande morgon sina oskrivna, besynnerligt gripande

rien kallas Den svenska jorden och omfattar 11 program. Den börjar den 15 okt. Till alla kurserna finnas studiebreve, vilka kunna erhållas för 1 kr. Till dramatikerkursen tillhandahålls även smärre rollhäften, vilka liksom studiebreven kunna rekvideras från Radiotjänst, postgiro 1302. DSL lovar att återkomma med närmare presentation i kommande nummer.

hymner till syster solen och broder fasanen. Och Jean de Brienne, som börjar likt en följetongshjälte med ett långt liv bakom sig fyllt av de s. k. lidelsernas stormar och besluten att ta ut det sista unset därav som kan bjudas honom innan åldern slutligt böjt hans nacke, lyfter sig ur denna kliché vid en snärt av något som både är poesins och humorns trollspö. Här har man att göra med resultatet av författarinnans fabuleringsförmåga. Miljöskildringen är inte lysande men sober. Författarinnans förmåga av visuell inlevelse är inte överväldigande, men det som fattas i detaljrikedom och konturer nas skärpa suppleras av stilen. Den gör lyckligtvis inga som helst försök att arkaisera men nyanserar stämningen och bidrar på så sätt att göra varje avsnitt konkret gripbart.

T. H.

Sofia Kossak: Saliga äro de saktmodiga. 463 sid. Wahlström & Widstrand. Pris 15:—.

GLÖM EJ
RAPPORTERA I TID!

VALET

av lärdam...

En ung man kom till Sokrates för att rådgöra med honom, emedan han önskade undervisning av sofisten Protagoras. På sitt sedvanliga sätt söker Sokrates genom frågor och svar skaffa sig reda på vad den unge mannen tänker sig att lära av en sofist. — Man bör nu lägga märke till hur den sokratiske formen för undervisning i vårt århundrande till stor del trängt ut såväl den docerande som tidigare tiders läxläsningsmetod. — Sokrates gör honom uppmärksam på att det är en mycket stor risk förbunden vid "att överlämna sin själ till behandling av en sofist". Om man önskar vårda sin kropp, frågar man vänner till råds, för att vara säker på att icke använda skadliga medel. Men när det rör sig om själen, som dock är mycket viktigare än kroppen, bör man vara ännu mer försiktig. "Det är nämligen långt större risk förbunden med att köpa lärdomar än med att köpa mat". Maten kan man låta undersöka innan den ätes, "men lär-

GOD EKONOMI

är

hemmets säkraste grundval...

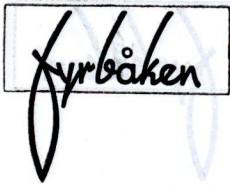
GOD HEMEKONOMI
BÖR SKAPAS AV UNGDOMEN

GOD HUSHÅLLNING
ÄR KOOPERATIONENS
SYFTEMÅL

MEDLEMSSKAP
GENOM INLÄMNANDET AV KASSAKVITTON Å GJORDA INKÖP

25 BUTIKER I HUSHÄLLET TJÄNST

Vi komma ingenstans genom att krypa undan

Var 40:e svensk är godtemplare, men i riksdagen är blott var 5:e ledamot godtemplare — det är sålunda ingen överrepresentation konstaterade br Elmgren i ett föredrag härförleden. Det föreligger en stor plan för godtemplarstudier i kommunal- och statskunskap. Det råder ett skriande behov av kommunalt intresserade och dugliga medborgare. Genom att göra ungdomen intresserad för kommunala och allmänna spörsmål och skola den för dylika värv kan godtemplarorden ånyo göra en insats liksom vid demokratins genombrott i vårt land, d. v. s. sätta in dugligt folk i samhällsmaskineriet. Då komma vi också att få ökat inflytande.

Vi få nog också ta upp frågan om konsolidering av nykterhetsrörelsens krafter. I det sammanhanget kommer också frågan om anställandet av ombudsmän i större utsträckning att föras fram till aktualitet. Åtskilligt hoppas vi också att nå med tillkomsten av vår folkhögskola, vars verklighetsblivande är nära tack va-

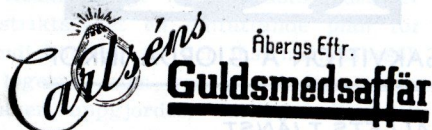
domen kan man icke bära hem i en spann. När du har betalat vad den kostar, så har du upptagit den i din själ, och får gå hem med den i dig, vilketdera du haft skada eller gagn av densamma”.

Det intressanta med denna tankegång är att de andliga intryck, som man mottager livet igenom, nedläggas i själen och äro på så sätt med vid danandet av en människas livs-åskådning, karaktär och moral.

FÖRLOVNINGSRINGAR

— Bolidenguld —

i alla modeller och prislägen.

Åberg's Effr.

Guldsmedsaffär

GULDSMEDEN — FACKMANNEN
affären intill EPA

Godtemplarordens program

Godtemplarorden vill för att förverkliga sina ideal:

1) bygga upp en världsomfattande folkrörelse, som inom sig samlar män och kvinnor utan hänsyn till kön, ras, nation, religion, social ställning eller politisk åskådning,

2) genom personlig helnykterhet ge människorna ett gott föredöme, skapa sunda levnadsvanor i samhället och bereda väg för en alkoholfri kultur,

3) rädda alkoholbrukets offer och ge dem ett stöd genom upptagande i Ordens broderskap,

4) sprida kunskap om alkoholbrukets verkningar samt främja en god skolundervisning och folkupplysning i alkoholfrågan,

5) verka för en sådan lagstiftning, som tränger alkoholbruket tillbaka, till dess det är helt och hållet övervunnet,

6) medverka till bästa möjliga tillämpning av gällande nykterhetslagstiftning.

7) bedriva ett allsidigt folkbildningsarbete och idka ett föreningsliv, som fostrar medlemmarna till

re att insamlingen givit långt mer än vi vågat hoppas. Vi ska hålla oss framme överallt — vi komma ingenstans genom att krypa undan. Blott om vi spanna krafterna och ta ständigt nya tag kunna vi komma framåt.

Från ett fritt Norden skall godtemplarbudet om broderskap gå ut.

Vår tanke stannar inte inom landets gränser, framhöll br Elmgren. Norges godtemplare ha gjort ett utomordentligt arbete under kriget, de ha ökat medlemsantalet, de ha samlat in pengar. Men de behöva vår hjälp med mat och materiel. Vårt tack till Norge skall bli att varanda godtemplarloge skall få ett paket från svenska ordenssyskon. Men vi ha hela världen till vårt fält, fortsatte tal. I det återuppbyggande som nu förestår ha de svenska godtemplarna sin stora uppgift. Överallt i världen ser man upp till oss och väntar vårt stöd för att på nytt bygga upp den i krigets länder söndersargade godtemplarorden. Från ett fritt Norden skall godtemplarbudet om alla människors broderskap gå ut över världen. Det blir ingen lätt uppgift, men vi komma att stimuleras av känslan att vi kämpa med i mänsklighetens stora kampfront för livets sak.

ett kroppsligt sundare och andligt rikare liv,

8) främja andlig frihet, vidsynt fördragsamhet och broderligt samarbete på alla områden av det mänskliga livet,

9) arbeta för att samhällslivet blir alltmera präglad av rättrådighetens och broderskapets anda,

10) kämpa för fred, samförstånd och samarbete mellan jordens alla folk.

”Alla måste vara ungdomsledare”

Distriktsrådets arbetsplan anvisar även ungdomslogerna arbetsuppgifter. Samordnandet av hela verksamheten kräver bl. a. att varje ungdomsloge skall svara för minst 5 % medlemsökning. Det kan vi.

Till vissa L. D.

Ledarefrågan för ungdomslogen, som på din ort har varit speciellt besvärlig, på grund av krigsårens många inkallelser och andra därmed sammanhängande orsaker, måste L. D. se till att grundlogen ordnar omgående. Utse genast ungdomsledare. Det är inte absolut nödvändigt att ledaren skall väljas på grundlogemötet. Någon som är lämplig och därtill villig kan sätta igång. Meddela mig genast önskemål beträffande ungdomslogerna.

D. U. L.

Hjälp

en nödlidande broder eller syster genom

Nödhjälpsfonden

Insänd bidragen till DSk

Då Familjevänner hade utflykt till Härnösand

Johan Larsson.

— Utflykter hade vi. Jag var med och konkade på läskedryckskorgen många gånger — vad den var tung. Se man hade korgar på den tiden med hundra flaskor i varje och sådana släpade vi med oss på utfärderna.

Det är en av våra veteraner, som berättar. En som var med år 98 re'n och var re'n gammal då — som godtemplare. Johan Larsson heter han och hör hemma i logen Strid och Frid. För dem som mot förmodan inte känner honom närmare skall vi avslöja att han i "sin" tid sålde blommor och frukt till de goda sundsvallsborna. Br Larsson fyller 83 år i oktober — något som vi med förlov sagt inte kommer att tro förän vi sett körkbokens skrivna uppgift om saken. Han har sannerligen kunglig spänst och försummar inte gärna en dags promenad eller en kvälls besök på ett logemöte, en föreläsning eller något annat. Kanske ännu ståtligare är att han fyller 60 som godtemplare — efter att ha varit godtemplare i 62 år. Han gick nämligen in i Orden i logen Örn i Örebro redan 83, men försedde sig inte med klareringskort när han flyttade till Sundsvall efter två år och blev därför tvungen att gå in som ny medlem här i staden. Offi-

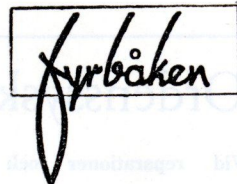
ciellt räknar han sig därför ha hållit på med "godtempleri" i 60 år.

Här blev br Larsson först medlem av Familjevänner, då störst i landskapet och av hickmanska grenens stöttepelare, nu saligen insomnad. Sedan Familjevänner nedlagts kom br Larsson till Strid och Frid och där träffas han fortfarande varannan onsdag.

Men det var utflykterna i den gamla, gamla goda tiden, vi språkade om.

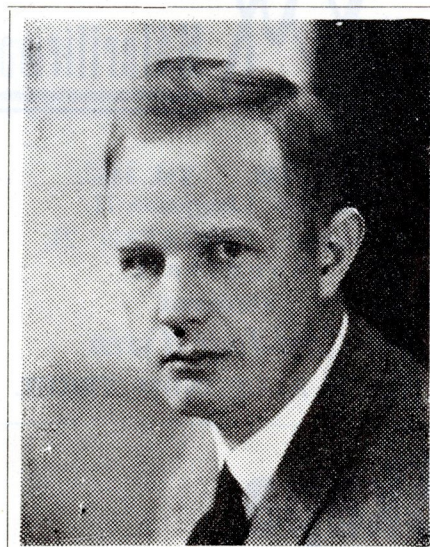
— Mest tog vi vägen till Tjuvholmen, där det blev kaffe- och läskedrycksservering, tal och sång många gånger och roligt alla gånger. Ibland begav vi oss som omväxling till Vivstavavv och en och annan gång ända upp till Härnösand. En gång var vi där och bildade något slags länsförbund — jag vet inte om det finns kvar fortfarande. Alla dessa utfärder företogs med båt. Till Härnösand kunde man inte komma med järnväg på den tiden eftersom det inte fanns någon, men båt gick det ett par gånger om dagen i båda riktningarna. Vid dessa excursioner deltog givetvis logens egen musikkår. Massor av utomstående lockades med.

— Möten hölls minst en gång i veckan och oftast var det så mycket folk att lokalerna inte räckte till på långa vägar. Många gånger minns jag från den tiden; skohandlare Rudolf Ekholm, John Engberg, skräddare Lundkvist och skräddare Blixt och naturligtvis Alexis Björkman och Kvarnzelius. Jakob Johansson

Magnus Hovlin

v. scoutchef

Just i "pressläggningsögonblicket" meddelas från kungl. huvudstaden att vår F. v. DT utsetts till v. scoutchef i IOGT:s scoutförbund. Magnus Hovlin har alltid ådagalagt en osedvanlig arbetsförmåga och detta förenat med en stor initiativrikedom gör att han på alla poster utför ett värdefullt och högt skattat arbete. Som v. scoutchef är vi förvissade om att han kommer att göra bestående insatser. Fyrbåken gratulerar.

var en stridbar man i debatterna i Strid och Frid . . .

Ja, tyvärr är Fyrbåken en tämligen liten avisa. Vi tacka emellertid för de små glimtar som fått plats och ytterligare för alla dem som sign. tagit vara på för egen del och hoppas på att vi skall få vara med om flera jubiléer än.

M'lock.

ETT HJÄLPMEDEL I BIBLIOTEKENS TJÄNST!

Vi förmedla till biblioteken böcker i biblioteksband med I. O. G. T:s märke. Starka och vackra band till billigaste priser.

Biblioteksrabatt och fraktfritt inom kortast möjliga leveranstid. Vi ombesörja katalogisering, signering och inklästring av datumblad och bokfickor och garanterar ett bibliotekstekniskt utförande i enlighet med officiellt fastställda principer.

En specialaffär för biblioteken!

BONNIERS BOKFÖRMEDLING — STOCKHOLM 3

Ordenssyskon!

Vid reparationer och
nybyggnader, vänd Eder
då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Bostad: Långgatan 71.

Verkstad: SJÖGATAN 21,
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER

RÖR

RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.

Har levererat Radiogrammofonen
till Logen 2058 Vivan, Vivstavarv.

*För goda köp -
till rätt pris borgar*

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KpS

Självservering

ideal-
matställe

för alla!!

Inga
drickspengar

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFÖRENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5.

Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

HN

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

Rapporteringen

*utgör en värdemätare på
distriktets arbete!*

*Rapportera i tid för
första kvartalet!*

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser

Affischer

Program

Papper och Kuvert

samt Brevkort

Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5

Sundsvall

Tel. 4588.